

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 56.

V Ljubljani, v sredo 13. oktobra 1897.

Letnik II.

„Slovenski List“ izhaja v sredo in soboto. — Naročnina je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Vsaka številka stane 5 novč. — Dopisi pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. — Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — Naročnina, reklamočje in oznanila se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani, Gradlišče štev. 15. Uradne ure od 10. do 12. dopoldne. — Oznanila se računajo po navadni ceni.

Kopitarjeva slavnost.

Napočila je ura ločitve mojstra od učenca, da ju sprejme s častjo in slavo zlata mati domovina v svoje mehko naročje in zaziblje v bolj trdno spanje. Množica, broječa nad 500 ljudi, se je prišla posloviti pred njunim razhodom v slovensko in srbsko zemljo. Telesni ostanki obeh velikanov učenosti so se odpeljali, njuni duh pa ostane tudi med dunajskimi Slovenci živ na veke.

V nedeljo dopoldne so izkopali na Markovem pokopališču na Dunaju dvoje slavni mož: slovenskega jezikoslovca Jerneja Kopitarja in osnovega srbske književnosti Vuka Štefanovića Karadžića. Veličastna je bila slavnost popoldne ob dveh, preden so obeh mož telesne ostanke, položene v belih kovinskih krstah, odpeljali s pokopališča proti jugu. Pokriti sta bili krsti s krasnimi vencami in okoli nju je bilo zbrano dunajsko Slovanstvo. Na Kopitarjevi krsti se je lesketal srebrni venec srbske kraljeve akademije in na Vukovi jednako krasen venec dunajskih Slovencev. Med navzočimi odličnjaki so bili: srbski poslanik Mihajlović, ministerski svetnik Režek kot namestnik naučnega ministra Gautscha, dunajski župan dr. Lueger, dvorni svetnik Jagić, prof. Jireček, podpredsednik poslanske zbornice dr. Kramar; dalje zastopniki srbske akademije: prejšnji srbski ministerski predsednik Stojan Novaković, dalje Gjorgjević in Nežić, profesor Stojanović in podžupan Rajić. Razun tega so bila polnoštevilno navzoča slovenska, srbska in hrvatska društva na Dunaju.

Kopitarjevo krsto je blagoslovil posl. Einspieler z asistenco poslanca dr. Kreka, dr. Žitnika in Žičkarja po katoliškem obredu, Vukovo pa duhovna Mišić in Nikolajevski po pravoslavnem obredu. V srce segajoče petje „Slovenskega pevskega društva“ pod vodstvom g. Hubada je sledilo blagoslovu. Nato je nastopil drž. poslanec

dvorni svetnik Fr. Šuklje. Pozdravil je goste v slovenskem in srbskem jeziku, v nemškem jeziku posebej zastopnike naučne uprave, vseučilišča, akademije znanostij in župana dr. Luegerja, in povdarjal v slovenskem jeziku, da te slavnosti nista deležna samo dva bratska naroda, ampak vsi slovanski rodovi. Govoril je nato župan dr. Lueger tako lepo, da je mnogim izvabil solze iz očíj. Slaveč oba učenjaka, ki sta toliko let na Dunaju z učenim peresom delovala za svoj narod, in katerih ostanke naj v domovini opominjajo rojake, da se navdušujejo za njih ideale, je omenjal, da med divjim narodnostnim bojem na jednom polju še vlada mir, na polju vede. Ko so potihnilo gromoviti živijo-klici, je g. Novakovič v dolgem govoru proslavljal Kopitarjevo delovanje in njegovo blagodejno zvezo z Vukom, in prof. dr. Murko je v izbranih in toplih besedah govoril o Vuku ter o jezikovni narodni vzajemnosti Jugoslovanov. Sledili so brezštevilni slava-klici tudi temu govoru. Okoli 60 voz je bilo pripravljenih, da so jih zasedli pogrebci, ki so spremili elegantna šesterovprežna vozova, na katerih so ležali telesni ostanke Kopitarja in Vuka, proti kolodvoru. Tu sta se ločila stara prijatelja. Kopitarja s slovenskim spremstvom so zapeljali na južni kolodvor in Vuka s srbskimi pogrebci na državni kolodvor.

G. prof. dr. Murko kot zastopnik dunajskih Slovencev in g. dr. Mantuani kot zastopnik dvorne knjižnice sta spremila Kopitarjeve ostanke do Ljubljane. Včeraj popoldne so prišli iz Zagreba v Ljubljano na pogreb z vlakom hrvatski zastopniki, namreč gg. profesorja dr. Marković in dr. Vrbanić in v imenu „Matiče Hrvatske“ predsednik prof. Smičiklas in tajnik Kostrenčić. Na kolodvoru so hrvatske goste pozdravili predsednik „Slov. Matice“ prof. Levec in odborniki Grasselli, Rutar, dr. Požar, Koblar in tajnik Lah.

Včeraj popoldne ob 5. uri pa smo položili Kopitarja v zemljo domačo. Svoj grob ima

na starem ljubljanskem pokopališču poleg arkad. Pogreb je bil velikanski; udeležila se ga je vsa slovenska in oficijelna Ljubljana ter šolska mladina. Došlo je k pogrebu tudi nekaj Kopitarjevih sorodnikov iz Vodice. Izvenkranjski Slovenci so poslali svoje zastopnike. Na krsto so položile lepe vence razne korporacije in društva.

Blagoslovil je krsto v vestibulu ljubljanskega kolodvora Nj. vzvišenost g. knezoškof dr. Jakob Missia ob asistenci kanonikov in drugih duhovnikov. Okoli krste na kolodvoru je bil zbran cvet najznamenitejših slovenskih mož. Po dovršenem blagoslovljenju je izročil v imenu dunajskega odbora g. dr. Murko vsem Slovincem drage Kopitarjeve ostanke mestu Ljubljani rekoč: Po 90 letih povrača se Kopitar zopet v domovino svojo. Izročam Vam, kar je ostalo od našega slavnega rojaka, dobro so ohranjene njegove kosti, sosebno glava, v kateri je prebival njegov veliki duh. Govornik je slavil znamenita Kopitarjeva dela. Kopitar je spisal takorekoč prvo slovansko slovnico v slovanskem svetu. Okoli njega so se zbirali takratni slovanski učenjaki. Ustanovil je dunajsko slavistično šolo in s tem je proslavil nas in vso Avstrijo. Akademija znanostij ga slavi med svojimi ustanovitelji. Ob prenosu njegovih kostij klanjajo se njegovemu veleumu vsi. Bratje Srbi ga ne časte zaman. Našel, vodil, podpiral jim je Karadžića. Bratje Čehi položili so venec na njegovo krsto, k pogrebu so prihiteli zastopniki bratskega naroda hrvatskega. Na Dunaju poklonil se mu je župan dr. Lueger. Vračamo njegovo truplo domovini, katero je tako iskreno ljubil. Govornik se zahvaljuje „Matici Slovenski“, deželni kranjski in ljubljanskemu mestu, ki so omogočili prenos Kopitarjevih kostij. Sedaj bode počival poleg prvih buditeljev naroda, počival bode poleg svojega Cojza. Na čast in ponos naj bo narodu slovenskemu njegov grob, ob njem naj se uči naša mladina, da umu, učenosti, delu mora uklanjati

Na Kopitarjevem grobu.

(Govoril prof. Fr. Levec, predsednik „Slov. Matice“.)

Rojaka evropske slave, ki je trinpetdeset let počival v daljnem tujem svetu, je ravnokar sprejela predraga zemlja slovenska v svoje naročje.

„Veliki gromovnik“ ga je imenoval ženijalni Prešeren, „eine europäische Celebrität“, ga je nazival duhoviti Čop, „sagacissimus philologus, vir celeberrimus“ razsodni Miklošič; „der grösste slavische Kritiker unseres Jahrhunderts“ bistroumni Hanuš. Največji germanist svojega časa, Jakob Grimm, pa mu je vzdal častni priimek „monstrum scientiarum“.

Ako pa se tudi zgodovinar in jezikoslovec Kopitar kakor zvezda danica sveti na jasnem obzorju učenega sveta, in ako se tudi njegovo ime s častjo in slavo izreka po vsi širni Evropi, vender je temu velikemu svojemu sinu v prvi vrsti največjo hvaležnost dolžan naš narod slovenski.

Prežalostne so bile razmere v naši domovini, ko je pred devetdesetimi leti v javno življenje stopil Kopitar.

Naš narod je bil brez vsake zavednosti, brez prave književnosti in inteligencije; naš jezik je bil zaničevan kot narečje hlapčevskih stanov; po šolah in uradih je gospodovala tuj-

ščina; vsak omikanec, četudi domače zemlje sin, se je sramoval slovenskega imena. Z naglimi koraki se je tudi našemu narodu bližala tista kruta usoda, ki je v srednjem veku podavila polabske Slované.

Med plemenitimi možmi, ki so se v tej bedi usmilili zapuščenega in zaničevanega našega naroda, je poleg Cojza in Japlja, poleg Linharta in Vodnika v prvi vrsti imenovati Kopitarja. Z bistrim umom, s krepko voljo in z mladostnim navdušenjem je pričel Kopitar raziskavati jezik in zgodovino slovenskega naroda in devetindvajsetleten mladenič je izdal prvo kritično slovnico slovensko, polno ženijalnih idej in novih nazorov. V tej knjigi je Kopitar neustrašeno pokazal na pisatelje XVI. veka kot na glavni vir našega jezika; v tej knjigi je položil temelj znanstvenemu raziskavanju naše domače govorice; v tej knjigi je pa Kopitar tudi mogočno povzdignil svoj glas: „Odprite slovenščini javne šole!“ In s pravo gorenjsko žilavostjo je tudi pozneje ponavljal svojo zahtevo, jo podpiral z neovrznimi razlogi ter ni miroval, dokler se ni ustanovila stolica slovenskega jezika v Ljubljani l. 1816.

In tudi ko je bil Kopitar zapustil svojo domovino, ko se je na cesarskem Dunaju popenjal od časti do časti, ko je slava njegovega

učenega imena zaslovela po Evropi, ko je naj večje duhove tedanje dobe, Goetheja in Humboldta, Grimma, Wolfa in Schlegla, štel med svoje prijatelje — je ostal Kopitar zaveden sin svojega naroda; v duhovitih spisih je slavil nardarjenost svojih rojakov, razkrival lepoto svojega materinskega jezika ter v krasnih prijateljskih pismih Ravnikarja in Metelka, Župana in Čopa navduševal za književno delovanje.

In z isto ljubeznijo, kakor svojega slovenskega, se je oklenil Kopitar tudi bratovskega naroda srbskega. Srbski pisatelji so ob Kopitarjevih časih pisali učeno mešanico, posebno oziraje se na mrtvi cerkveni jezik. Kopitar pa je spoznal, da je mrtva vsaka književnost, ki ne zajema svojih življenskih močij iz naroda samega, ki se ne naslanja na narodno govorico.

Dobra sreča je namerila Jerneja Kopitarja na mladega nardarjenega Vuka, in tega je znal Kopitar pridobiti za svoje velike ideje. Z njegovo pomočjo je Vuk spisal srbsko slovnico, z njegovo pomočjo je na srbski jezik preložil sv. pismo, z njegovo pomočjo je dvignil ogromni zaklad zlatega srbskega narodnega pesništva. In dasi so se Vuku in Kopitarju trdovratno ustavljali posvetni in duhovski mogočniki, naposled sta zmagala s svojimi zdravimi nazori, in dandanes hvaležno slavi ves srbski narod

se tudi neprijatelj! Župan g. Hribar odgovarjal je nekako tako-le: Ko bi položili narod slovenski na tehtnico z drugimi narodi, ne bi bil narod naš zadnji. Svetovne slave možje so se mu rodili. Žalibog, da so med svetom pozabljali domovino svojo ter pomagali širiti slavo tujcev. Iskreno hvaležnost pa moramo gojiti do onih, ki so ohranili ljubezen do naroda svojega. Jeden teh je bil Jernej Kopitar. Nikoli ni pozabil uboge slovenske matere, dasi ga je slavil svet. Hvaležen je bil tej slovenski materi. Uglobil se je v skrivnosti našega jezika in trudil se, postaviti ga na prvo mesto, trudil se je dokazati, da je govorica, ki se siplje iz naših ust, mati slovanskih jezikov. Ljubljansko mesto je v slavo tega moža krstilo z njegovim imenom jedno svojih ulic, osoda pa je hotela, da njegove telesne ostanke niso pripeljali v Ljubljano l. 1844., ko je počivalo to mesto v nemškem mrtvilu, nego še-le sedaj, ko je postalo pravo središče Slovencev, ko se uresničujejo ideali Kopitarjevi, zabeleženi v njegovi knjigi, v kateri je opisal svoje „slovanske fantazije“. Prevzamem v varstvo ostanke Jerneja Kopitarja, ki naj počiva odslej poleg svojega prijatelja Val. Vodnika. Njuna duhova pa plovita med nami, ter označujta našemu narodu zoro boljnih dnij! — „Glasbena Matica“ zapela je nato prekrasno „Beati mortui“, potem pa se je pričel pomikati spreved, katerega je vodil od kolodvora dalje šentpeterski župnik č. g. Martin Malenšek. Na čelu spreveda šle sta višja in nižja gimnazija, za njima vrstila so se društva z zastavami in nositelji vencev, za krsto pa so stopali: dvorni svetnik Schemerl, deželni glavar Detela, c. svetnik Murnik župan Hribar z mestnimi odborniki, člani „Slov. Matice“ in drugih društev ter dolga vrsta črno oblečenih dam. Na pokopališču je ob odprtem grobu govoril g. prof. Levec lepi govor, kateri stoji v današnjem podlistku.

Nato se je g. dr. Mantuani še v imenu dvorne knjižnice poslavljaj v tehtnem govoru od slavnega njenega skriptorja. Imenoval ga je solnce učenosti, omenjal, kako je Kopitar prinesel v dvorno knjižnico iz Pariza nazaj dragocene rokopise, katere je bil ugrabil Napoleon I., in sploh zapustil s svojim delovanjem v knjižnici neizbrisljiv spomin. „Slava“-klici Kopitarju so zadoneli od navzočih, ko je dr. Mantuani voščil pokojniku miren počitek med slovenskimi rojaki.

Došle so „Slovenski Matici“ nastopne brzojavke:

Beli Grad: Kolegia prve beogradske gimnazije, proniknuta dubokim poštovanjem velikom sinu slovinskega naroda, bratski pozdravlja proslavu zahvalnog mu naroda.

Direktor gimnazije Angjelković.

Beli Grad: Proforsko društvo zahvalno se seča slavnoga Kopitara i raduje se, što je udes hteo da ograniči jednoga istog naroda istoga dana velikom ljubavlju i zahvalnošću slave svoje velikane Kopitara i Vuka.

Vuka in Kopitarja kot ustanovitelja novosrbskega slovstva.

Ko je mestni zastop cesarske prestolnice Kopitarju najprej obljubil častni grob na osrednjem pokopališču dunajskem, potem pa mu iz političnih razlogov odrekel to čast, so sporočili Srbi v Ljubljano: Mi prenesemo svojega Vuka v domovino, ako vi ne prenesete svojega Kopitarja v Ljubljano, ga vzamemo mi s seboj v Beli Grad, zakaj Kopitar nam je ravnotako mil in drag, kakor Vuk.

Kar je storil Kopitar za narod slovenski, kar je storil za narod srbski, že to bi zadostovalo, da bi mu zagotovilo neumrjočo slavo.

Toda bistri um Kopitarjev, združen z neutešljivo žejo po večni resnici, z gorečo ljubeznijo do vsega slovanstva, se je lotil tudi večjih, težjih nalog. V svoji epohalni knjigi „Glagolita Clozianus“ in v svoji duhoviti razpravi „Prolegomena historica“ je Kopitar bistro pojasnil slavno zgodovino panonskih Slovencev IX. veka, delovanje slovanskih blagovestnikov in solnograških misijonarjev. Ravnotako duhovito pa je razbistril najstarejše spomenike karantanskih in panonskih Slovencev in tako s temi in enakimi svojimi spisi postavil temeljni kamen stari slovenščini, ter z Dobrovskim vred ustvaril novo znanost —

Beli Grad: Duhovno učestvujemo u proslavi seni velikoga Kopitara. Uredništvo Dela. Predsednik društva: Gj. Angjelković.

Beli Grad: Učenici Vukovi zahvalni učitelju učitelja svoga kliču: Slava Kopitaru!

Predsednik Akademije: Miličević.

Beli Grad: Klanjamo se uspomeni velikoga Kopitara. Živio slovenski narod!

Profesori treće gimnazije.

Beli Grad: Sa novog groba Vuka Karadžića nemogu propustiti, da ne kliknem slava Kopitaru!

Dr. Jovanović Zmaj.

Beli Grad: Prestavnici srpske nam Bosne Hercegovine, sakupljeni oko novoga groba Vuka Karadžića, istim oduševljenjem pozdravljamo slavu Vukova učitelja dičnoga Slovenca Kopitara.

Vojislav Sola, Lazo Jovanović, Pop Stevo Trifković, Pop Mihailo Jovičić, Nikola Kasiković, Vaso Črnogorčević, Stjepo Srškić, Mico Avdalo- vić, Pavle Kujundžić, Risto Vasiljević, Peter Gligorija Jeftanović, Avdi Beg Kara Begnuić, Vlajko Kovačević, Nikola Uljarević, Lazar Pupić, Aleksa Popović, Ljuba Vasiljević, Risto Piceta.

Gradec: Neumrjočemu učenjaku mir v domači zemlji! Njegovemu spominu večna čast in slava!

Triglavani.

Kranj: Slava čestilcem neumrljivega slovenskega veleuma Jerneja Kopitarja, slavnega probuditelja in preporoditelja na slovenskem in slovanskem slovstvenem polju!

Majdič, Globočnik, Pirc, Mayr, dr. Štempihar, Valenčič, prof. Novak, dr. Jernej Tominšek, Maselj, Zupančič, Dokler, Poljanec, dr. Korun, dr. Žmavec, Sajovic, Viktorija Praprotnik, Vincencija Debevc.

Knin: Danas, kad se kosti neumrlog Kopitara i Vuka Karadžića učitelja i učenika brata Slovenca i brata Srbina saradjuju iz tugijske u svoju rodnu zemlju, kličemo! Slava Kopitaru i Vuku!

Srbi kninski, Dalmacija.

Lvov: Imja Kopitara sčó sjevu naukoju i praceju proslaviv imja slovenskoho narodu pered cilim svitom dorohi i Rusinom, rusinski narod kliče iz dna duše svoje združenim bratom Slovencom: Živeli Slovenci! Bog blagoslovi slovensko delo! V imenu mnogo Rusinov

Svitakij, katehet.

Lvov: Čest i slava bratom Slovencom, zščo tak slavno počitnjut pamjet velikoho slavjanskoho učennoho Kopitara! Živeli Slovenci! Živela rusinsko-slovenska vzajemnost!

Redakcia „Ruslana“.

Novo Mesto: Velikan učenosti, Kopitar, lahka ti bodi zemlja domača!

Čitalnica novomeška.

Zagreb: U ime „Matice Hrvatske“ dolazi na sprovod Kopitarov predsednik i tajnik.

Kostrenčić.

Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor u Zagrebu kliče slavnomu rodoljubu i književniku Kopitaru: slava!

Upravni odbor.

Zagreb: K slavi prenosa ostanka Jerneja Kopitara pridružuje se i hrvatsko sveučilište.

Rektor Dočkal.

Zagreb: Profesori hrvatske i srpske književnosti u realnoj gimnaziji zagrebačkoj usrdno pozdravljaju današnju svečanost, dovikujemo: Slava velikanu Kopitaru!

Marković, Steklasa, Podgoršek, Raić, Adamović, Florschütz, Skarić, Pisarović.

slavistiko, za katero je pridobil in odgojil enako nadarjenega učenca, rojaka — Miklošiča!

Da se dandanes po vseh avstrijskih in slovanskih vseučiliščih skrbno goji slovansko jezikoslovje in slovanska zgodovina, da sladki, polni glasovi častitljive stare slovenščine odmevajo tudi raz učenih stolic tujih dežel ter doné po vseučiliških dvoranah ravnotako v Berlinu, kakor v Parizu, da se s korenitejšim znanjem slovanskih jezikov zblizujejo tudi slovanska srca: to je v prvi vrsti Kopitarjeva zasluga!

Devetdeset let bo minilo, kar se je prvič oglašil Kopitar in triinpetdeset let je preteklo, kar je umolknila mogočna njegova beseda. In od tega časa — kakšna velikanska, vesela prememba ne samo po naši domovini, ampak po vsem slovanskem svetu! „Patriotische Phantasien eines Slaven“, ki jih je sanjal za napredek vsega Slovanstva navdušeni Kopitar l. 1810., so v tem času, in največ vsled Kopitarjevih velikanskih del, postala dejanska resnica.

Vsemogočni Bog, ki je tako čudovito blagoslovil delovanje Kopitarjevo na srečo in slavo našega naroda in vsega Slovanstva, daj umrjočim njegovim ostankom sladak mir in pokoj v domači zemlji, duševnim delom njegovim pa bodi nevenljiva slava!

Izvirni dopisi.

Iz Dobrle Vesi na Koroškem,

5. oktobra. († prošt Janez Ev. Marinič.) Imej v „Slov. Listu“ mal spominek goreči, učeni duhovnik in vneti Slovenec, katerega smo dne 29. septembra t. l. z veliko žalostjo izročili materi zemlji!

Č. g. Jan. E. Marinič, prošt, dekan in župnik v Dobrli Vesi, iskren domoljub, delaven in značajan mož ni več med zemeljskimi bitji. Oboliel je nekaj dnij prej vsled prehlajenja za plučnim vnetjem in dne 27. septembra t. l. je podlegel tej bolezni.

Rodil se je Marinič dne 27. februarja l. 1832. v Podravljah pri Skočidolu. Po dovršenih latinskih šolah v Beljaku posvetil se je bogoslovju ter bil leta 1856. posvečen v mašnika. Služboval je po več krajih slovenske in nemške Koroške. Celih 25 let je bil župnik v mični župniji Lipi nad Vrbo. V zadnjih letih tamošnjega njegovega pastirovanja je postal dekan slovenskega Zgornjega Roža. Dne 29. septembra l. 1892. je prišel kot novoimenovani prošt v Dobrlo Ves in čez 5 let na isti dan je bil pokopan. 45 duhovnikov in na stotine vernega slovenskega ljudstva je spremljalo častitljivi spreved. Č. g. korar dr. Sommer, ki je vodil spreved je pregoril na grobu nekoliko besedij v slovenskem in nemškem jeziku, dasiravno bi bil rajnik kot dekan in rodoljub zaslužil primerne slovenskega nagrobnega govora. Bil je predstojnik čisto slovenskemu dekanatu, v katerem deluje več rodoljubov duhovnikov, in prav čudno se jim je zdelo, ko so videli mrtvaški list v nemškem jeziku. Tudi bi se naj bilo prej poskrbelo, da, če se že ni mogla zapeti slovenska-nagrobnica, naj bi se bila še nemška preprečila.

Malokateri slovenski duhovnik je prepotoval toliko sveta, kakor rajni prošt Marinič. Prehodil je svete dežele in v Jeruzalemu je bil potrjen v viteza božjega groba. Vdeležil se je s Slovani potovanja do sv. Očeta in bil prisoten s slovenskimi romarji v Lurdu. Šel je tudi s Slovenci v Zlato Prago in na Velegrad i t. d. Bil je ud več znanstvenih zavodov in učen mož. Ko je šlo za našo slovensko stvar, je bil vedno med prvimi boritelji in daroval je mnogo za narodne namene. Večkrat je dejal: „Ko ne bi bil jaz kot rojen Slovenec vnet za slovensko stvar na Koroškem, moral bi biti že s stališča pravicoljubja“. Pokojnik je bil vedno neupogljiv značaj in izboren jurist, tako da je vse pravde, katerih je imel — z nasprotniki mnogo, sam dobil, in da so ga nasprotniki zadnji čas iz strahu pri miru puščali. Slovenska stvar na Koroškem je izgubila ž njim zopet jednega najboljših svojih delavcev in posejšiteljev. Bodi odličnemu duhovniku in neustranemu Slovincu slovenska zemljica lahka! Večni mu spomin!

—t.

S Koroškega, 11. okt. Da se je izvršil vseslovenski shod sijajno, in da je bila Koroška dežela na istem tako mnogoštevilno zastopana, to grozno jezi vse naše nemške liberalne in nacionalne liste in lističe. Pa tudi dva katoliška nemška lista „Kärntner Zeitung“ in „Kärntner Landbote“ nista nič boljša. Četudi ima lepo število slovenskih naročnikov, sosebno duhovnikov, je vender obsojala „Kärntner Zeitung“ vse, kar se je govorilo in sklepalo na vseslovenskem shodu. Pa tudi „Landbote“, ki šteje med Slovenci mnogo čitateljev, in ki je svoj čas z nami še nekoliko simpatizoval, pokazal nam je zdaj svoje krute rogove. Povdarja namreč, da je treba proti Spinčiću radi ideje združenja vse Slovenije, katero je menda na shodu zastopal, ravno tako odločno in ostro postopati, kakor naprimer proti Schönererju in Wolfu radi nemške iredente. Da kaj takega piše list, ki se ponosno imenuje, da je „katoliški kmetski list“ („Ein katholisches Bauernblatt“), to nas je zelo iznenadilo. Na vse prijaznosti, katere sta koroškimi Slovincem zadnji čas z svojo ljubeznivo kritiko o vseslovenskem shodu omenjena katoliška lista izkazala, odgovarjal ne bodem. Tudi ne bom presojal, koliko je v tej pisavi katoliškega duha. Jediní odgovor na vse to pisarenje od strani koroških Slovencev naj bi bil: proč s takimi listi, če prav se imenujejo katoliške, ker nam

zaradi svoje le predobro znane „nemške“ pravičnosti ne privoščijo niti teh malenkostij, ki so se za nas zahtevale na vseslovenskem shodu! Marsikdo morda poreče: To ni mogoče, ker na Koroškem nimamo večjega slovenskega lista na izbor. Jaz pa pravim, da prav zaradi tega bi bilo zelo pametno in potrebno, da pokažemo vsem onim nemškim listom, ki nas poznajo le takrat, kadar potrebujejo za svoj obstoj tudi slovenskih naročnikov, hrbet, da bomo potem toliko lažje podpirali slovenske liste. Ali mar naši nemški sodeželani podpirajo kak slovenski list? Znabiti naš „Mir“, ki je gotovo tudi katolišk list? Gotovo ne! Ko bi tedaj čestita slovenska duhovščina, kakor tudi vsi svetni rodoljubi, tisti denar, s katerim smo dozdej podpirali „Kärntner Zeitung“ in „Landbote“, v prihodnje žrtvovali za naš „Mir“, bi ta list lahko postal, če že ne dnevnik, pa vsaj gotovo močen tednik, ter bi nam tako omenjena lista vsestranski nadomestoval. Rojaki, preudarimo stvar nekoliko bolj natanko ter ukrenimo potrebno, da ne bodo Nemci, naj so liberalci, nacionálni, ali pa katoliški, na naših hrbtih drv klali. Nemeč je Nemeč!

Iz zlate Prage, 10. oktobra. — Kako se res čudno suče politika v Avstriji! Marsikdo bi si mislil, da sedaj in sedaj bo poražena ta ali ona stranka v prah; naenkrat pride pa nekaj nepričakovanega in list se obrne. Da, naša monarhija je „das Reich der Unwahrscheinlichkeiten“! To se je dokazalo zopet s predlogom barona Dipaulija. A dokazalo se je še nekaj drugega, kar se je na vseh krajih in o vseh prilikah že ponavljalo, da se na Nemce Slovani ne smemo zanesti, ko bi bili še tako ultrakatoliški. Sebičnost je glavni karakteristikon njih politike. In posledice morajo čutiti ponajveč slovanski poslanci. Na Češkem v radikalnih krogih neprenehoma vre. Očita se Mladočehom vse mogoče in nemogoče. Najbolj se jim zameri, da so začeli v praktični politiki v državnem zboru nasledovati Staročeha. Ali so radikalci res prepričani, da je jedino plodna za Čeha opozicijska politika? Kdaj so Staročehi več dosegli: ali tedaj, ko so bili v abstinenci, ali tedaj, ko so bili v državnem zboru? Jutri bodo poslali radikalci vse svoje sile v boj za mandat, kateri je odložil grof Kounic, in za kateri se poganjata radikalni urednik Sokol in mladočeški kandidat deželni poslanec dr. Servác Heller. Volitev velja za okraj češko-brodski in karlinski; agitacija je silna. Predno je bil ob zadnjih državnozbornih volitvah izvoljen grof Kounic, izbrali so si isti volilci dvakrat zapored slavnega pesnika Svato-pluka Čecha poslancem, ki pa je izvolitev odklonil. Samo ob sebi je razumljivo, da bo šla socialna demokracija vsa zoper mladočeškega kandidata.

Pomenljivo, zelo pomenljivo je, da si je češko-slovanska (!) internacijonala ustvarila češki dnevnik, s katerim upa, da bo uspešneje širila svoje ideje med preprostim ljudstvom. Značilno je pa to, da je ta dnevnik najcenejši izmed vseh čeških dnevnikov. Tako bi se morale širiti ideje dobrih strank. V jedni izmed poslednjih števil vzbudja ta dnevnik „Právo lidu“ slovensko (!) internacijonala, naj si tudi ustanovi svoj dnevnik; kajti Poljaki, Čehi in Nemci jih imajo že. Še tega je treba ubogim Slovencem!

Mladočehi so se konečno odločili in bodo izdajali svojo „Česká revue“, katera ima namen, razpravljati in poučevati o politiki in o kulturnih težnjah sploh, in češkega naroda posebej. V prvi številki interesantno razpravlja poslanec N. K. Kramář o položaju, dunajski urednik „Národních Listov“ Jos. Penížek pa razkriva mnogo interesantnih dunajskih političnih zakulisnostij. Sodelovalci „České revue“ so sploh veljaki in učnjaki češki.

O vseslovenskem shodu v Ljubljani so se tukajšnji listi izražali kaj simpatično; samo to ni bilo prav, mislijo „Rozhledy“, da so poslanci in zborovalci pri vsaki resoluciji pozivljali vlado, da naj ona odpomore kriticam, naj vlada uredi žalostne razmere slovenske. Vlada namreč sama še nikoli ni nič storila za Slovence in ne bo, če se ti sami ne bodo z vso energijo pobrigali in vlado prisilili.

Včeraj 9. oktobra je imela češka podružnica slov. planinskega društva svoj prvi zabavni večer. Predaval je jako zanimivo o tirolskih in slovenskih alpah g. prof. N. Chodounský. Številno zbrano distinguirano občinstvo je kaj živahno pohvalilo g. profesorja izvajanja, ki so bila zabavna in poučna hkrati. Interesantno je bilo, ko sta razkazovala modroslovca K. Chodounský in Dvořák fotografije onih partij, ktere so letos prehodili. — Nato je predsednik prof. Chodounský pozdravil v iskrenih besedah slovenske visokošolce, katerih se je letos zbralo lepo število v Pragi, in jih nazval dobrodošle med Čehi. Odgovoril mu je v imenu svojih tovarišev p. avnik Dermôta. Potem se je razvila prosta zabava, na kateri so Slovenci zapeli nekaj narodnih pesmij, ki so splošno ugajale in izzvale splošno odobravanje. Odslej bodo vsako prvo soboto vsakega meseca podobni zabavni večeri s predavanji.

Iz državnega zbora.

Poljski klub je dne 9. t. m. v svoji seji, katere se je udeležil tudi minister pl. Rittner kot zastopnik vlade, soglasno sklenil, da se bode držal desnične večine in da je mogoče poravnati v desnici zadnji čas nastala nesorazumljenja. Z ozirom na načela, katera je izrazila desnica v adresnem načrtu, hoče poljski klub odkritosrčno podpirati vlado in lojalno skupaj hoditi z drugimi oddelki večine. Vse hoče storiti, da se prične v zbornici resno delo, ne da bi klub preostro napadal manjšino.

V seji dne 12. t. m. je finančni minister predložil celo kopo zakonskih načrtov, ki zadevajo davek na sladkor, prevoznino, karte, sodne pristojbine, zemljiški kataster, pristojbinsko olajšavo za posojilo ljubljanskega mesta itd. Ministerski predsednik je pa prinesel predlogo, ki zadeva pogodbeni provizorij, namreč doneske za skupne stroške obeh polovic države, podaljšanje carinske in trgovinske pogodbe z Ogersko in privilegija avstro-ogerske banke do 31. decembra 1898.

Vladni zastopnik dr. Roža je nato opravičeval vlado, da je storila pri ujmah svojo dolžnost, da je tudi o veliki povodnji precej prihitela na pomoč, da pa višjih podpor ne more dajati. Posl. dr. Schücker je rekel, da so podpore veliko premajhne in da se med te podpore ne smejo všteti poprave državnih poslopij. Proti vladni predlogi so govorili tudi poslanci grof Haugwitz, dr. Vašatý in baron Skrbensky.

Politiški pregled.

Volitve za državni zbor. Pri ožji volitvi za državni zbor je propadel Vergani, ki je pri prvi volitvi imel največ glasov, in izvoljen je bil Riether. Na Češkem je pa zmagal sourednik „Národních Listov“ dr. Servác Heller proti radikalnemu kandidatu uredniku Sokolu.

Krščanski socialisti dobivajo na Spodnjem Avstrijskem vedno več tal. Okraj Zwettl je bil nekdanj Schönererjeva trdnjava. Vso oblast je imel ondi pred nekaj leti ta nemški kričač, ko je prepustil okraj prijatelju Dötzu, da ga je nekaj časa zastopal v deželnem zboru. Sedaj se je pa, kakor osupnjeni poročajo liberalni in nacionálni nemški listi, krščansko-socialna stranka pomnožila na strahovit način. To je pokazala volitev dne 9. t. m. Kršč.-socialni kandidat Alojz Höcker je dobil od 2552 oddanih glasov 1902 glasova, nemški nacionalec Janez Ekel pa le 628 glasov. Kot vzrok porazu navajajo nacionaleci volilni red, ker se na Spodnjem Avstrijskem vrše volitve po občinah.

Italijani v Istri se grozno togote, da bode že letošnje zasedanje deželnega zbora v Pulju, mesto v lahonskem gnezdu Poreču, kjer slovanski poslanci niso bili varni življenja. Nekaj italijanskih deželnih poslancev je v svoji besnosti odložilo mandate.

Župnike zapirajo zaradi dogodka v Sjeničku na Hrvaškem. Dne 7. t. m. so orožniki dva peljali v ječo v Zagreb, in sicer katoliškega župnika Franja Pupeka iz Lasinje in pravoslav-

nega paroha iz Sjeničkaka Mileta Novakovića. Znabiti bi bil kdo drugi bolj zaslužil?

Domače novice.

Osebnosti. Deželni glavar štajarski grof Wurmbrand bode resigniral, na njegovo mesto pride baje grof Meran. — Naš rojak g. Fran Gogola, računski svetnik v finančnem ministerstvu je dobil naslov in značaj višjega računskega svetnika. — Deželni hidrotehnik g. Hraskey je predlagan profesorjem hidrotehnike na češki tehnični visoki šoli. — Vpokojeni dekan in častni kanonik tržaški, č. g. Jakob Stariha, je v petek dne 8. t. m. umrl.

Šukljejev izstop iz slovanske krščansko-narodne zveze na Dunaju obsoja vse slovensko razumništvo razun male „Narodove“ klike. Prav „Narod“ pa kaže, kako konfuzni so njegovi politiki, ko odobrava, da so trije njegovi poslanci na Dunaju v dveh taborih, in odobrava celo, da Šuklje iz častilakomnosti ruši jedinstvo in da se je postavil s tem korakom v očitno nasprotje z vseslovenskim shodom, na katerem so tudi „Narodovci“ zahtevali vztrajanje slovenskih poslancev v enem klubu. Kako narodna (?) stranka napreduje v zmešnjavi, izpregovorimo prihodnjič.

Dopolnilni volitvi v deželni zbor namestu umrlih poslancev Kersnika in Lavrenčiča, vršili se bodeta tako za trgovinsko in obrtniško zbornico, kakor za kmetske občine vipavsko-idrijske, dne 16. novembra t. l. Pri teh volitvah se bode na Kranjskem pokazal sad vseslovenskega shoda.

Slovensko gledališče je spravil na varno „Slov. List“. Intendanca je ugodila njegovi zahtevi, naj naznanja repertoire za teden naprej ter ga poleg „Narodu“ naznanja tudi v „Slovincu“. „Slov. Listu“ ne pošilja niti gledališkega lista. Veseli nas pa, da je intendanca vsled našega posredovanja vsaj napram „Slovincu“ postala taktna in, da smo „Narod“ in „Slovenca“ glede slovenskega gledališča složili. Sedaj narodna stranka brez strahu vrže podporo nemškemu gledališču pod klop.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani. Proti odloku ljubljanskega magistrata, s katerim je prevzel vodstvo okrajne bolniške blagajne v Ljubljani mestni magistrat, se je vložil rekurz.

Občinski svet ljubljanski je propadel s svojim rekurzom glede svetovalca Turka tudi na Dunaju.

Na celovski gimnaziji je letos 80 Slovencev, 16 jih je v prvem razredu.

Slovenskih visokošolcev v Pragi je letos 10. Slovenski abiturijentje naj že sedaj premišlujejo, kako bodo leto pomnožili to število. Življenje v Pragi je cenejše nego na Dunaju, poleg tega pa je upliv češkega središča na slovenskega dijaka velike važnosti.

Za g. poslanca Kušarja so sprejeli ljubljanski obrtniki, zbrani v nedeljo dne 10. t. m. na shodu „Obrtne zveze za Kranjsko“ tole resolucijo: „Na shodu „Obrtne zveze za Kranjsko“ zbrani obrtniki pozivljejo ljubljanskega državnega poslanca gospoda Jožefa Kušarja, da vender jedenkrat stopi pred svoje volilce, in obžalujejo, da doslej tega še sam iz svoje volje ni storil, kakor so to storili že vsi drugi slovenski poslanci. Položaj je tako kritičen, da bi tudi poslancu stolnega mesta Ljubljane ne smelo nedostajati zveze s svojimi volilci.“

Ljubljanski čitalnici se ni zdelo vredno, udeležiti se Kopitarjevega pogreba z zastavo.

Na čast hrvatskim gostom je bila včeraj zvečer po predstavi v gledališču zbrana pri „Slonu“ mala družba, katero je povabil g. župan Hribar. Vrstile so se zdravice na slovensko-hrvatsko vzajemnost. G. dr. Tavčarja, ki se je pred pogrebom odpeljal iz Ljubljane, je pri tej večerji namestoval Malovrh, urednik „Slov. Naroda“.

Volitve v predstojništvo in raziščišče delavske zavarovalnice proti nezgodam bodo v Gradcu dne 4. novembra za Štajarsko in Koroško. Dne 7. t. m. so imeli interesenti na povabilo trgovskih in obrtnih zbornic v Gradcu, Celovcu in Ljubnem shod in so določili kandidate. Izbrali so si za kandidate le tovarnarje in ravnatelje

tovarn, ki bodo proti nezgodam gotovo bolj varovali sebe, kakor delavce. Da so vsi ti čisti Nemci, se razume. — Tudi italijanska stranka v Trstu, kamor spada drugi del slovenskih zavarovancev proti nezgodam, je že uvela intenzivno agitacijo po vseh italijanskih krajih, zlasti v Istri. Odtod se spozna, koliko se Italijani brigajo, da bi ta zavod ohranili v svojih pesteh. Komisija za volitev novega načelnštva temu zavodu je baje že razposlala glasovnice in sicer so se to pot glasovnice razpošiljale po pošti naravnost imovnikom podjetij, ki so podvrženi zavarovanju. Vsakdo, kdor plačuje v tržaško zavarovalnico za slučaj nezgode, naj pazi, ali je dobil glasovnico; če je ni dobil, naj jo takoj reklamuje, na vsaki način pa vsaj do 20. dne t. m. Isto tako naj vsakdo, čegar glasovnica ni pravilno narejena (n. pr. da ni postavljena v glasovnico zavarovancev pravo število delavcev), v istem roku reklamuje pri volitveni komisiji za delavsko zavarovalnico za slučaj nezgode v Trstu

Iz Rovt se nam piše z dne 9. t. m.: Naši sosednji hribi: Vrh, Žirovski Vrh, Ledinski Vrh, Vojsko, Javornik in Snežnik imajo danes sneg. Od 5. t. m. nas že prav občutljivo zebe. V soboto dne 2. oktobra smo imeli še + 14 $\frac{1}{2}$ °, 4. oktobra + 4°, 6. oktobra + 1 $\frac{1}{2}$ °, 7. oktobra + 0, 8. in 9. oktobra je bilo + 1 $\frac{1}{2}$ °. 6. oktobra se je tudi sneg pokazal, pa zopet izginil. Letina je slaba, edino sena in praproti ne manjka. Prva naša javna tombola se je prav dobro obnesla. Te dni je dobila naša kmetijska podružnica krasen velik trijer za 183 gld. od N. Heida iz Stockerau-a pri Dunaju.

Deček — na verigi! Redarstveni oblasti v Trstu je prijavil nekdo, da vratar neke hiše na Acquedottu drži svojega 9letnega sina privezanega na verigi gori v podstrešju. Tjekaj odposlani redar se je uveril, da je res temu tako, ali oče dečkov se je opravičeval s tem, da mu deček uhaja po več nij za slabo družino, da ga nij mogoče brzdati na drugi način, in da gotovo pride kdaj na vešala, ako se ne uporabijo vse strogosti. — „Otrok na verigi, trda je sicer ta, ali, kdor vidi vso pokvarjenost tržaške mladine, ta skoro ne more zameriti skrbnemu očetu“, pristavlja „Edinost“.

Socijalni demokratje in vera. O tem piše „Edinost“: „Socijalni demokratje zatrjajo sicer, ako jih je kdo spravil v stisko, da niso proti veri, vera pa da je — privatna stvar vsakega človeka. Tako je zatrdil tudi posl. Schrammel dne 8. t. m., v zbornici poslancev. To pa ni tako. Ako vemo, da je potrebna ta ali ona stvar, ako vemo, da brez te stvari niti ne bi bil zmožen človeka vredni obstanek, ako vemo, da bi človeško bitje brez te stvari izgubilo svojo moralno oporo in bi postalo šibka bilka, pripogibana od vsakega vetriča, ako vemo, da je verski čut potreben, potem se moramo izjaviti zanj pozitivno! Posvetni zakoni so potrebna stvar. A kam bi prišli, ako bi kdo rekel: zakoni so privatna stvar, slehernemu je svobodno, ako jih hoče izvrševati! Kam bi prišli potem? Nad svojim osebnim mnenjem o verskih stvareh je vsakdo gospodar sam. Ali ta svoboda se ne sme raztezati tako daleč, da bi na zvit način jemal kdo vero drugim, kakor to delajo socijalni demokratje po listih, shodih in tudi v parlamentih, kakor je to storil v Trstu pred par leti neki slovenski socijalni demokrat, ko je pokazal na svoj na klinu viseči klobuk in je rekel v pričo mnogih oseb: Ta je

moj Bog! Saj tudi cerkev ne vleče nikogar za lase, ne v cerkve, ne v spovednice, ne v nebesa. Ali proti temu moramo protestovati, da se namenoma in proračunjeno, če tudi indirektno, zavajajo mase v mnenje, da vera ni potrebna. To potrebo čutijo vsi narodi vsega sveta, kar priča, da duša človeška ne more živeti brez tolažbe. Tudi najdivjisi narodi so si ustvarili svojo „vero“, ker jih je v to gnala nepremagljiva notranja potreba. Kdor za svojo osebo ne veruje ničesar, naj obračuni s svojo vestjo. Ali drugim naj ne jemlje vere! To je naše stališče. Tega stališča se držimo in če nam radi tega socijalni demokratje stokrat na dan mečejo v obraz — klerikalizem!“

Nabergojeva izvolitev v mestni svet tržaški, katero so italijanski mestni očetje razveljavili, pride dne 19. t. m. v razpravo pred državnim sodiščem, ker se je mestna občina pritožila proti ministerski naredbi, s katero je bilo potrjeno postopanje tržaškega namestništva glede na Nabergojevo izvolitev. Nadejamo se trdno, da bode zmagala pravica.

Poročila o shodih, veselicah in o slovenskem gledališču smo morali radi nedostajanja prostora odložiti za prihodnjo številko

Društva.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani naznanja nastopni izvleček iz bilance od 1. febr. 1893, do 30. sept. 1897. Predujemi (posojila) znašajo 420.758 gld. 57 kr., na deležih je vplačano 235.536 gld. 52 kr., hranilne vloge 168.555 gld. 53 kr. in se obrestujejo s 4 $\frac{1}{2}$ %; iste se bodo tudi od novega leta naprej nespremenjeno obrestovale po 4 $\frac{1}{2}$ %, ker bode društvo novi davek od hranilnih vlog samo plačevalo.

Slovensko planinsko društvo naznanja, da je nekdo v koči na Kredarici pozabil kukalo, nož in „Responsoria Breviarium“. Imenovane stvari hrani preč. g. Jakob Aljaž, župnik na Dovjem, do katerega naj se dotičnik obrne. — Meseca avgusta pa je neki dijak pozabil naočnike v gostilni Gašperina vulgo Mihevca v Srednji Vasi v Bohinju. Naočnike hrani osrednji odbor „Slov. plan. društva“ v Ljubljani v „Narodnem domu“, kjer jih lahko prejme, kdor jih je izgubil.

Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuj naznanja, da se bode vršil glavni zbor v nedeljo dne 17. oktobra 1897 ob 1/4. uri popoldne v prostorih „Narodnega doma“ v Ptuj s sledečim vspevom: 1) Pozdrav in nagovor predsednika. 2) Poročilo tajnika, blagajnika in računskih preglednikov. 3) Volitev predsednika, odbora in računskih preglednikov. 4) Nasveti. Morebitni predlogi glede kraja prihodnje velike pevske slavnosti naj se blagovolijo naznaniti vsaj do 14. oktobra. Gospode poverjenike in dotične gospode, kojim smo poslali nabiralne pole, prosimo, da nam iste z nabranimi doneski dopošljejo v svrhu računskega sklepa za l. 1897. do 14. oktobra. Odbor.

Slovanski svet.

Slovenci v Ameriki. Slovenija je dala Ameriki že več škofov, kakor Barago, Mraka, Vrtina, in zadnji čas je to častno mesto dobil preč. gospod dr. Jakob Trobec, ki je zagledal luč sveta dne 10. julija 1838 na Logu pri Polhovem Gradcu. Zanimivo je to, da so bili v terni, poslani sv. Očetu v Rim za škofijo St. Cloud, sami

Slovenci. Izvrstne može v vinogradu gospodovem ima tedaj Amerika iz naše domovine!

Jubilej hrvatskega jezika. Dne 22. t. m. bode 50 let, odkar se je hrvatski jezik proglasil uradnim jezikom na Hrvatskem. Pokojni kardinal Haulik je tačas stavil v saboru ta predlog, ki ni bil samo z navdušenjem vsprejet, ampak se je tudi proslavil s svečanostno službo božjo. To petdesetletnico nameravajo Hrvatje praznovati slovesno.

V Macedoniji so si Bolgari in Srbi navkriž, ker so Srbi dosegli nekoliko vspehov za svoje šole. Najbrže pa zopet kdo šunta.

Ruski jezik v Srbiji. Srbski minister prosvete določil je v sporazumu s prosvetnim svetom, da naj se uči v Srbiji ruski jezik kot obvezni predmet.

Ruskemu carju je poslal papež v dar heliografske posnetke slik, ki se nahajajo v dvoranah Borgije. S tem darom je poslal papež carju posebno svojeručno pismo.

Nov muzej v Kijevu. Jako pridno dajejo Rusi darove za nov muzej v Kijevu, ki se bode zgradil prihodnje leto za umetnost in starino. Nabranih je vže 200.000 rubljev.

Ruska noša se med Francozi vedno bolj udomačuje. V Parizu se na javnih prostorih vsak trenotek opazi ruske obleke.

Izvirna brzojavka „Slovenskemu Listu“.

Dunaj, 13. okt. Zakon polajšave pristojbin ljubljanskega posojila 900.000 danes predložen. Organizacijski načrt za desnico sestavljen.

Prvi

bizeljski mošt

iz ameriških trt

se toči pri gospodu 85 (3-2)

Ign. Druškoviču (p. d. pri „Figabirtu“)

po 40 kr. liter.

Rebula se toči po 40 kr. liter.

K obilnemu obisku vabi vljudno

J. C. Juvančič.

Lekarna pri Mariji pomagaj

M. Leustek,

Ljubljana, Reseljeva cesta št. 1,
zraven mesarskega mosta.

Melusine- zobna in ustna voda

deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust 1 stekl. 50 kr. 15 (52-41)

Neprekosljivega učinka je

Tanno-Chinin tinktura za lase

katera ohranjuje lasišča, odpravlja luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica 50 kr. z navodom.

Jedina zaloga:

lekarna pri Mariji pomagaj

M. Leustek.

LJUBLJANA, Reseljeva cesta št. 1,
zraven mesarskega mosta. Levčeva hiša.

Franc Rappold,

koncesijonirani studenčar v Ljubljani,

84 (3-3)

prevzema

vs a dela v vodnjakih

od najmanjših poprav do največjih podjetij po najnižjih cenah in se priporoča slavnemu občinstvu.

Naročila sprejema zastopnik

V. Keržišnik v Spodnji Šiški.

Ignacij Čamernik

kamnosek,

v Ljubljani, Poljske ulice 28.

Priporoča se prečastiti duhovščini za vsa

kamnoseška cerkvena dela

oltarjev, prižnic, obhajilnih miz i. t. d.

Ima tudi lepo zalogo raznovrstnih

nagrobni h spomenikov

preskrbljuje na željo cele rakve.

Priporoča se tudi stavbinskim mojstrom in hišnim posestnikom za vsa stavbinska dela iz trdega kraškega kamna, katera točno, solidno in po nizkih cenah napravi.

Brezplačno izdeluje narise, napravlja obrise za cerkvena in stavbinska dela.